

مجموعہ ۱۲ جلدی **کودک توانا**

کودکان خردسال ۳ تا ۵ سال

زیر نظر و با مقدمه **دکتر شاکری** (شاگردی)

پیشہ و نصاب

دفتر مرکزی (میرداماد) ۲۲۲۲۲۲۲۲-۲۱

موضوعات: خطبات، مؤکلات، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور: درک شمعارش نویسنده مؤکلات خطبایان
زیبطه دکتر مهدی شاگردی (شاعری)
منابع: نشر تهران: تیرهورسان، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری: ۲ص: مصور (رنگ)، ۷۸×۲۷ س. م.
فهرست: مجموعه کتابهای کودک توانا
شاباک: ۰۵-۷۹۶۰۰-۹۷۸-۰۶۰۰-۷۹۶۰۰-۷۹۸-۰۶۰۰-۷۹۶۰۰
وضعیت فهرستی نویسی: فیا
یادداشت گروه ملی نقد:
موضوع: کودکان - هوش آرامی
موضوع: سرگرمی ها
موضوع: شعراری
موضوع: رنگ آمیزی برای کودکان
شاباک افزوده: شابک: ۱۳۹۴ -
زود بنای دیوبند: ۱۳۹۴-۷۷۴۴-۱۵۳
مجموعه کتابخانه‌ها: ملی؛ ۳۸۴۳۳۳

تقریم به اولیای محترم آموزشی و پیران و ملاران

مقدمه :

اگر به شما بگویند، «**فرزند شما تیزهوش است**» چقدر خوشحال می شوید؟ البته شاید خلاف این، یعنی شنیدن این که شما دارای فرزندى با توانِ هوشی پائین هستید، سبب نگرانی خاطر شما شود! بسیار اتفاق می افتد که علائق و غریبِ مادرانه یا پدرانه‌ی ما، بر واقعیت‌های موجود در فرزندانمان غالب می شود و بدون اطلاعِ معارهای لازم، آنان را افرادی خارق العاده به حساب می آوریم. برعکس، در مواردی عدم انطباق با اقبال رفتا، فرزندانمان با بعضی از انتظارات ذهنی ما که معمولاً جنبه‌ی مقایسه‌ای هم دارد، باعث دگرنگی نظر نگرفتن توان و استعدادهای واقعی آنها و در نتیجه مشکلاتی برای بچه‌ها می شود.

بدون شک، داشتنِ اطلاعاتی هرچند کلی درباره‌ی متوله‌ی هوش، می تواند بسیاری از ابهامات و پرسش‌های ذهن ما را درباره‌ی فرزندانمان برطرف نماید.

هوش، تیزهوش و فرضیه‌ی هوش هفت گانه

هوش، از واژه‌ها و مفاهیمی است که ارائه‌ی تعریف واحدی برای آن سال‌ها مورد بحث روانشناسان بود. چرا که پیچیدگی ابعاد وجودی انسان، سبب شده است که از جنبه‌های مختلفی تعریف شود.

اگرچه آرایه‌ی تعریفِ واحدی از هوش، سال‌ها به طول انجامید، اما در بیانی ساده و اجمالی می‌توان این چنین بیان داشت که «**هوش مجموعه‌ای از توانمندی‌های وجودی هر انسان است که به صورت سازگاری با محیط نمایان می‌شود.**»

ما با هوش به حل مسایل و آرایه‌ی راه‌کارهایی در زندگی و گاهی به بروز نوآوری و خلق آثار هنری می‌پردازیم. گاهی در سخنوری و ایجاد ارتباطات اجتماعی و گاهی برای پاسخ به چراهایی که به دلیل دقت بصری به محیط اطراف در ذهنمان ایجاد می‌شود از آن استفاده می‌کنیم.

با این تعریف و تفصیل، اصطلاح **تیزهوش** و نخبه به افرادی اطلاق می‌شود که در توانایی‌های یاد شده، برجستگی بیشتری دارند.

تحقیقاتی که طی سالیان متمادی درباره‌ی واژه‌ی هوش به عمل آمده سبب پدید آمدن نظریات دقیق تری شده است. از جمله این که برخلاف گذشته‌ها که تصور می‌شد، هوش هر فرد صرفاً ارثی است، امروزه اعتقاد بر این است که علاوه بر ارث، محیط هم در بروز توانمندی‌های ذهنی و قدرت هوش بسیار تاثیر گذار است. هرچند میزان نقش هر کدام قابل تأمل است، چنانچه محیط (اعم از خانواده، مدرسه و محیط اجتماعی)، علاوه بر نقش مؤثر در بروز استعدادها، به همان اندازه می‌تواند اثر مهارکنندگی داشته باشد. همچنین با توجه به فرضیه‌ی هوش هفت‌گانه که در دهه‌ی اخیر مطرح شده توصیه می‌شود از هرگونه مقایسه فرزندانمان با دیگر بچه‌ها حتی با دیگر فرزندان خود، اگرچه دوقلو هم باشند، پرهیز نماییم.

تست‌های هوش I.Q

بسیاری از اولیا علاقه‌مندند بدانند فرزندشان از نظر هوشی در چه وضعیتی قرار دارد. قابل ذکر است اصطلاح بهره‌ی هوشی یا **I.Q** در واقع حاصل عبارت $\frac{(Mental\ Age)}{(Chronological\ Age)} \times 100$ است. در این فرمول عدد ۱۰۰ به طور قراردادی برای نشان دادن بهره‌ی هوشی در نظر گرفته می‌شود. چنانچه اگر بهره‌ی هوشی افراد معمولی را حدود ۱۰۰ تا ۱۱۰ در نظر بگیریم عدد بالاتر از آن به معنای بالاتر بودن فرد از نظر هوشی نسبت به گروه سنی خود است و نیز پایین‌تر از آن به معنای این است که فرد از گروه سنی خود عقب‌تر است.

هوش هیجانی (EiQ) Emotional Intelligence

در چند دهه‌ی اخیر بررسی‌های روی افرادی صورت گرفته که با وجود دارا بودن ضریب هوشی بالا در کودکی، افراد موفقی در بزرگسالی نبوده‌اند و برعکس، افراد موفقی که در کودکی از ضریب هوشی معمولی برخوردار بوده‌اند! این واقعیت توجه دانشمندان را به‌سوی موضوع مهمی معطوف داشت که «**هوش هیجانی**» نام گرفت.

هوش هیجانی در واقع همان کنترل هیجانات توسط نیروی عقل و خرد انسان است و نکته قابل تأمل این است که می‌توان در بچه‌ها آن را افزایش داد و در این امر مهم پدر و مادرها مهم‌ترین افرادی هستند که می‌توانند در آن نقش آفرینی کنند. چنانچه هر چند این فرآیند در دوره‌ی کودکی صورت گیرد میزان کنترل هیجانات در بزرگسالی برای آن‌ها راحت‌تر می‌شود.

درباره‌ی کتاب حاضر:

کتاب حاضر یکی از مجموعه‌ی ۱۲ جلدی "کودک توانا" است که به دنبال استنباط کم‌نظیر مربیان مراکز پیش‌دبستانی سراسر کشور از کتاب‌های پیش‌دبستان و متعاقباً درخواست آن‌ها مبنی بر تألیف مجموعه‌ای مشابه برای کودکان، قبل از پیش‌دبستان به مرحله‌ی تألیف و انتشار رسیده است، چنانچه اولیا و مربیان محترم مشاهده خواهند نمود، افزایش دایره‌ی لغات، تحریک تفکر خلاق، تقویت هوش کلامی، قدرت تمرکز و نهایتاً تقویت هوش و خلاقیت در گروه خردسال ۳ الی ۵ سال از اهداف محتوایی این مجموعه کتاب می‌باشد، ضمن اینکه پیش‌زمینه‌ای بسیار مفید برای تأثیرات بهتر، در دوره آموزش پیش‌دبستانی خواهد بود.

شکر بیکران خداوند بزرگ را که ما را در این مسیر هدایت و رهنمون فرمود،...
بی‌صبرانه منتظر دریافت نظرات و پیشنهادات شما از طریق ایمیل تیزهوشان هستیم.

شاد و سربلند باشید

دکتر مهدی شاگردی (دکتر شاگردی)

تهران / تابستان ۱۳۹۴